

Katoliški GLAS

Uredništvo in uprava:
Gorica, Riva Piazzutta štev. 18
Poduredništvo:
Trst, Vicolo delle Rose štev. 7

Cena: Posamezna štev. L 25
Naročnina: Mesečno L 110
Za inozemstvo: Mesečno L 190
Poštno ček. račun: štev. 24/12410

Leto VII. - Štev. 27

Gorica - 7. julija 1955 - Trst

Izhaja vsak četrtek

KRIŽ KRISTUSOV IN PAPEŽ

Živimo v eni najbolj razburkanih dob svetovne zgodovine, dobi zmed in preobratov: Dan na dan nam zvenijo na uho grozeče besede: versko preganjanje, vstaja, gospodarska kriza...

V tej zmed in stiski se javlja človeštvu vse polno prerokov. Skušajo rešiti svet; toda rešitve ne morejo najti. S svojim delom le še bolj silijo svet v zmedo.

Katoličani pa vemo, da je v naših rokah edina rešitev! Križ Kristusov, ki ga papež, vidni poglavar Kristusove Cerkve, dviga visoko v zrak, nam je znamenje in poročilo rešitve. Skoraj dva tisoč let že vrši Cerkev v tem znamenju poslanstvo miru in ljubezni. Čudovita dela so bila ustvarjena v tem znamenju: stari, srednji in novi vek so nam jasna priča.

Nikdar in nikdar pa tudi niso mirovale sile pekla! Neprestano so napadale križ, to znamenje Kristusove moči. Danes pretresa eden najhujših bojev med križem in satanom nebo in zemljo. Brezbožni komunizem s svojimi navidnimi pomočniki gre v boj proti križu Kristusu. Meče križe iz javnih prostorov, požiga cerkve, častilce križa preganja, zapira v ječe, tira na prisilno delo in mori.

V tej krvoločni satanski borbi proti križu mora biti naše srce polno ljubezni in usmiljenja do trpečih bratov.

Morda jim kdaj upada pogum, da bodo vzdržali ob takim nasilju. Naša dolžnost je zato, da jih podpiramo z molitvijo in da vpijemo v svet o krivicah, ki se jim gode, ker sami tega ne morejo in ne smejo.

S trpečimi brati trpi tudi naš skupni oče — papež. Namestnik Kristusov je, vidni poglavar svete Cerkve. Njemu veljajo besede »Peklena vrata je ne bodo premagala«. »Jaz ostanem z vami do konca sveta«. Zato imejmo zaupanje kljub težkim časom in zmotam, ki hočejo imeti zadnjo besedo.

Že mnogi so skušali premagati križ in Cerkev. Mogočne sile so se zarotile, da morata izginiti iz sveta. Toda diktature so prešle, tirani so postali prah, a Cerkev stoji nepremagana, križ še oznanja vero v Kristusa, papež še opozarja svet pred zmotami in brani resnico. Dobam težkih preganjanj so sledile dobe novega razcveta.

Ponosni bodimo na občudovanja vredni pogum Kristusovih namestnikov, ki so ga pokazali v vsakem boju. Ponosni bodimo na Pija XII., ki neustrašeno stoji na braniku že poldrug desetletje. Njegov apostolat besede je neizčrpen, vsakemu in ob vsaki priliki daje smernice za zmago resnice nad zmotami.

Pa tudi to je značilno, da najdejo komunistični in filokomunistični listi pri skoro vsakem papeževem govoru, naj jih govori že delavec ali uradnikom, železničarjem ali gospodarstvenikom, fizikom ali zvezdoznanecem, dijakom ali profesorjem, povod, da papeža napadejo in mu podtikajo slabe protisocialne namene.

Že samo to dejstvo zadostuje — če bi tisoč drugih ne bilo — da katoličani lahko spoznamo v katerem taboru je Kristus in kje se skriva Antikrist, ki križ sovraži.

MILIJONI ZA NEZDRAVO ZABAVO. Univerza v Kaliforniji je ugotovila, da potrošijo Amerikanci 100 milijonov lir za romane-slikarice, tako zvane »fumettis«. Ta vsota je večja kot pa so izdatki za šolske knjige osnovnih in srednjih šol v vsej državi, in presega štirikrat vsoto določeno za nakup knjig po ljudskih knjižnicah.

POLITIČNE NOVICE

Kriza rimske vlade

Kriza rimske vlade gre proti koncu. Mandat za sestavo je dobil demokristjanski kandidat poslanec Segni. Po rešitvi vladne krize bo KD morala reševati tudi notranjo krizo, ki je pereča od De Gasperijeve smrti. Dasi je KD izšla številčno močna iz volitev, je vseeno morala izbrati pot večstrankarske vlade, kar je Italijo reševalo v vseh težkih trenutkih. Mandator Segni je od svoje stranke že prejel vsa navodila in polnomočja. Največje težave so z liberalci, ki se ne strinjajo z agrarnimi načrti in petrolejem. Po zagotovilih, ki jih je dala KD in Segni, so liberalci pripravljeni sodelovati v novi vladi.

Južna Tirolska

Južnotirolsko vprašanje stopa v ospredje prav ob vladni krizi. Demonstracijam v Innsbrucku je sledila manifestacija na Dunaju, ki je izvenela v protest proti Italiji, ki ne izpolnjuje sporazuma med Gruberjem in De Gasperijem. Dunajski protest poziva avstrijsko vlado, da se zavzame v Rimu za nemške rojake na Južnem Tirolskem. Če je potrebno, naj Avstrija opozori vse države podpisnice mirovne pogodbe z Italijo, ki jamčijo za izvajanje omenjenega sporazuma.

Italija pa nasprotno zagotavlja, da se vestno drži sporazuma, le da so se časi menjali.

Indijski preds. Nehru v Jugoslaviji

Beograd je toplo sprejel indijskega predsednika Nehruja. Mnogi, ki so sprejeli Nehruja, so tokrat bile drugače naučene kot pa zadnjič, ko je prišla v Beograd ruska delegacija. Kmalu po prihodu in uradnih sprejemih sta oba državna poglavarja začela uradne razgovore. Poročilo o razgovorih bo objavljeno šele konec tedna, ko bodo razgovori končani. V soboto popoldne je Nehru govoril v beograjskem parlamentu. Nehru je govoril v hindustanščini, katero so prevajali odstavke za odstavkom v srbohrvaščino. Tudi Nehru se zavzema za miroljubno koeksistenco, ki ne pomeni nevtralnosti, niti snovanje novega bloka, ampak delo za mir. Zavzel se je za narode Azije in Afrike, ki jih je treba pritegniti v svetovna odločanja.

Neredi v Alžiru

Neredi v Alžiru še vedno niso ponehali. Francosko poveljstvo je pripeljalo na pomoč okoli tisoč vojakov svoje tujske legije. Na poti iz Indokine v Oran v Severni Afriki se je v tujski legiji nekaj vojakov naveličalo biti samo številka. Sklenili so, da pobegnejo. Ko se je ladja blizala Suezu je z nje poskakalo 67 vojakov, ki so izbrali svobodo iz tujske legije. Toda egiptovska policija je vse ujela. Vojaki pripadajo različnim narodom. Po njihovih izjavah je življenje v tujski legiji zelo težko in bi jih mnogo pobegnilo, če bi le mogli.

Konferenca na Cipru

Britanska vlada je povabila Grčijo in Turčijo na konferenco na otok Ciper. Predmet konference bo proučitev položaja na Srednjem Vzhodu in o otoku Cipru, kjer grški nacionalisti zahtevajo priključitev h Grčiji. Anglija ima baje namen predložiti načrt o tridominiji: Grčija, Turčija in Anglija.

Kat. manifestacije v Belgiji

V Liege v Belgiji so bile preteklo soboto velike katoliške manifestacije. Med katoličani in socialisti je bilo sklenjeno premirje, da se ne bodo med sabo napadali. Velikega spreveda so se udeležili voditelji katoliške stranke in bivši njeni ministri. Na glavnem trgu je govoril bivši katoliški prosvetni minister,

ki je dejal: »V šolskih zadevah je javno mnenje za nami. Prav zaradi tega naj vedo oni, ki so danes na vladi, da bodo prihodnje volitve dale prav nam. Boj za katoliške šole dalje.« Socialisti nikakor niso pričakovali, da bo v njihovem središču imelo katoliško zborovanje tak uspeh. Za prihodnjo nedeljo pripravljajo katoličani veliko zborovanje v prestolnici v Bruxellesu.

Odnosi med Grčijo in Albanijo

Med državljansko vojno v Grčiji so bili prekinjeni odnosi med Grčijo in Albanijo. Sedaj je Albanija zaprosila posredovanje ZN in izrazila pripravljenost, da zopet vzpostavi redne diplomatske odnose s svojo sosedo.

Položaj v Argentini

Po sestavi nove vlade se je položaj v Argentini umiril. V stolnici v Buenos Airesu je bila slovesna sv. maša, kateri je prisostvovala velikanška množica ljudstva, ki je po končani slovesnosti pela narodno himno. Vedno bolj prihaja na dan, da so razdor med državo in Cerkvijo netili prevratni elementi, katere je v ozadju dirigiral komunizem. Peronove načrte o ločitvi Cerkve in države so ti elementi znali izrabljati. Zaprte katoliške ustanove in sedeže kat. akcije so zopet obnovili. Apostolski nuncij je že imel razgovor z vladnimi eksponenti, ki obžalujejo škodo, ki jo je utrpela Cerkev.

PO SVETU NAKROG

ZDRAV DUH V BOLNEM TELESU. Danes, ko nas vse preveč vznemirja misel na boleznin in trpljenje, čeravno je nevarnost obolenja manjša kot v preteklosti, se lahko marsikaj naučimo od osemdesetletnega starčka, ki ga je pred časom avto do smrti povozil. Avtopsija je dokazala, da so pljuča starčka zaznamovana z nešteti brazgotinami prestane pljučne tuberkuloze; želodec je nosil znamenja ran, že davno pozabljenih, žile so bile poapnjene, ledvice v slabem stanju.

Kljub temu je žena izjavila, da mož ni bil niti en dan v postelji. Kadar se je počutil slabo, se je vedno tolažil, da bo naslednji dan že boljše. Nikoli se ni potolžil zaradi bolečin in nevednosti, ki bi iz vsakega drugega človeka naredili invalida.

PLAČA PROTI SKUSNJAVAM. Avstralski pristaniški delavci zahtevajo v gotovih dneh znaten povisek svoje dnevne mezde. Če n. pr. nalagajo ali razlagajo tovore, ki bi jih spravili v neposredno skušnjava, kakor tobak, whisky, vino in dišave, tedaj menijo, da morajo biti njihove dnevne mezde višje, da jih tako zavarujejo proti tem skušnjavam.

SVETO DREVO V NEVARNOSTI. Sveto drevo v Budda Gaji v Indiji, pod katerim je pred 2500 leti Budda bil osrečen z »božjim razodetjem«, se je sedaj na veliko žalost indijskih budistov začelo sušiti. Drevo je bilo dvakrat posekano in je vedno znova pognalo in v teku stoletij in tisočletij je ta sveti kraj obiskalo na milijone romarjev. »Rastlinski zdravnik«, ki so bili klicani na kraj »nesreča« so ugotovili, da drevo hira zaradi strupenih plinov, ki jih izločajo številne sveče, ki jih verniki prižigajo okrog drevesa.

SPOMENIK SE ZIVEČIM. Winstonu Churchill, bivšemu angleškemu ministrskemu predsedniku, se sedaj ko še živi postavljajo spomenike. Tako so pretekli teden odkrili njegov kip v slavnostni dvorani londonske mestne hiše. Kip je delo jugoslovanskega umetnika-emigranta Oskara Nemona. Stal bo poleg kipov državnika Pitta, vojvode Wellingtona in admirala Nelsona.

STRASNA NESREČA PORTUGALSKIH VOJAŠKIH LETAL. Dne 1. julija so na Portugalskem praznovali dan letalskih sil. Za to priložnost so organizirali razne manifestacije, katerih naj bi se udeležile skupine letal iz raznih oporišč v državi. Tako se je tudi skupina 12 letal dvignila zgodaj jutraj z vojaškega oporišča Ota, 50 km od Lizbone, v smeri proti mestu Coimbra. Štiri letala so se srečno vrnila, o ostalih osmih pa ni bilo sledu. Raziskovalne skupine so zasledile razbitine osmih letal na pobočju hriba v bližini Vila Nova blizu mesta Coimbra. Vsled megle so letala zadela ob gorovje in se razbila. Vsi piloti so izgubili življenje.

MEDVEDI NA TIROLSKEM. Iz Merana poročajo, da medvedje že delj časa vzbujajo strah in trepet kmetom, saj so jim doslej raztrgali že 28 glav živine. Zasledili so to zverjad v dolini Non na planini Pfandl pri jezeru Trenta. Vendar lovčema ni uspelo, da bi jih ustrelili.

ŽRTEV ZNANOSTI. Italijanski profesor Ponzio že desetletja proučuje radioaktivnost v zdravniške svrhe. Radioaktivni žarki so napadli roke in pojavil se je rak. Že osemnajstkrat se je moral podvreči kirurgom. Zadnja operacija je bila najhujša, morali so mu odrezati levo roko. Zdravnik kljub temu ni izgubil vere v življenje in v znanost.

KOMUNISTIČNI TISK. »Oggia« poroča, da je glavni komunistični dnevnik »Unità« izgubil v enem letu 21% svojih bralcev in sicer pri dnevni izdaji 27%, pri nedeljski pa 15%.

Pred enim letom je »Unità« prodala dnevno v vsej Italiji 435.000 izvodov, danes jih prodaja 318.000. Največ je izgubila v Rimu, Milanu in Genovi. Razlog, pravijo, da je poraz pri volitvah v velikih industrijskih obratih.

KNJIGA IN NARODI. V Boenu se je zaključila razstava avstrijskih knjig. Ob tej priliki je predsednik razstave podčrtal, kako važno vlogo ima knjiga za medsebojno razumevanje dveh sosednjih narodov; zastopnik vlade iz Rima pa je čestital organizatorjem razstave k uspehu.

BOJ PROTI MNOGOŽENSTVU. Pakistanske žene protestirajo proti mnogoženstvu, ker jih to ne dela enakopravne z moškimi. Po koranu je namreč dovoljeno mnogoženstvo in dozda si nihče ni upal ugovarjati pravilom te svete mohamedanske knjige. Zdaj so pa kljub temu nastopile žene za svoje pravice in dobile zagotovilo od ministrskega predsednika Ali Mohameda, da se bo v bodoče ta neenakopravnost odpravila.

TRŽAŠKI ŽUPAN GRE V ZDA. Vlada ZDA je povabila tržaškega župana Bartolija, kot zastopnika tržaške demokracije, na obisk v Washington, da si ogleda na licu mesta ameriško demokracijo. Obisk bo trajal od 30. avgusta do 20. oktobra.

V RIMU so na prostoru svetovnih razstav posvetili v nedeljo novo cerkev v čast sv. Petru in Pavlu.

VOLITVE V PAKISTANU. V Pakistanu so volili v ustavodajno zbornico. Muslimanska zveza, t. j. stranka ministrskega predsednika, je izmed 80 mest dobila 25, dočim jih je prej imela 64, vendar je še najmočnejša stranka v državi. Komunisti so dobili le eno mesto. Kot kaže niso Indijci preveč navdušeni za rdečo zvezdo progresivne svobode.

HONG KONG

Mons. Friderik Donaghy, škof iz Wuchova, o katerem smo poročali, da je bil izgnan iz komunistične Kitajske, je izjavil na tiskovni konferenci, da kitajski komunisti postopoma udušujejo v vsej deželi krščansko vero. Kdor hoče ostati na Kitajskem sedaj kristjan, mora biti pogumen, je dejal monsignor. Navzlic vsemu zatiranju pa je v njegovi škofiji Wuchov hodilo k sv. maši 60% tistih, ki so hodili pred prihodom komunizma.

Msgr. Donaghy, ki je bil decembra leta 1950 aretiran in pet mesecev zaprt, je bil obtožen, da je oviral vladnemu predstavniku, da bi prišel v stik s predstavnikom rimske katoliške Cerkve v Wuchovu, da je svetoval mladini, naj se ne vpiše v komunistično zvezo, ker je nasprotna katoliški veri; da je pozival katoličane, da ne podpisujejo resolucije, ki je obtoževala nankingskega nadškofa zločinov proti državi; končno da je odgovoren za organizacijo Marijine legije, ki jo smatrajo komunisti kot prevratno organizacijo.

Izjave tega ameriškega škofa predstavljajo najbolj jasn preklie in zanikanje izjav kitajskega komunističnega predsednika Ču En Laja in drugih slaboobvečenih vplivnih glasov, ki so še nedavno vzdrževali trditve, da je verodostojen v komunistični Kitajski v celoti svobodna.

SMRT SLOVENSKEGA PESNIKA. V taborniku Eisenertu na Zgornjem Štajerskem je koncem maja odpel svojo zadnjo pesem Jože Urbanija, v zamejstvu dobro znani pesnik — Limbarski. V Moravčah v Sloveniji žaluje za njim njegova družina, umrl je daleč od nje kot pregnanec in begunec.

Težka je bila njegova življenjska pot. Še mlademu očetu se je ponesrečil otrok-edinec, poslej ga je koval trpljenje in še na večer življenja je moral okušati vso grenkost brezdomstva. Vse to izraža njegova pesem, ki je tako topla in mehka, polna domotožja, a tudi vedrine in globoke vernosti.

Njegov talent je občudovanja vreden, če pomislimo, da je bil preprost kmet in nato navaden delavec. Sedaj zapuščila svoji družini in nam vsem svojo precejšnjo pesniško zbirko. Pisal je v vse slovenske katoliške časopise, ki izhajajo izven njegove domovine.

Ker je umrl v največji revščini in mu njegovi svojci ne bodo mogli postaviti spomenika, poziva uredništvo Koroške kronike iz Celovca vsa uredništva slov. časopisov in revij, naj bi v svojem naročniškem krogu pričeli s primerno akcijo za nagrobni spomenik.

„Katoliški glas“ v vsako slovensko družino!

NAŠ TEDEN V CERKVI

IZ SVETEGA EVANGELIJA

Šesta pobinkošna nedelja

E isti čas, ko je bilo mnogo ljudstva pri Jezusu in ni so imeli kaj jesti, je poklical učence in jim rekel: »Ljudstvo se mi smili; kajti, glejte, že tri dni vztrajajo pri meni in nimajo kaj jesti. In če jih odpustim lačne na njih dom, bodo na potu omagali, zakaj nekateri od njih so prišli daleč.« — Njegovi učenci so mu odgovorili: »Kako jih bo mogel kdo nasititi s kruhom tukaj v puščavi?« — Vprašal jih je: »Koliko hlebov imate?« — Ti so rekli: »Sedem« — in velel je množici sesti po tleh; in vzel je sedmero hlebov, se zahvalil, jih razlomil in dajal svojim učencem; da bi jih položili prednje; in položili so jih pred množico. Imeli so tudi nekaj ribic. Tudi te je blagoslovil in velel položiti pred nje. In jedli so in se nasitili. Nato so pobrali ostanke koscev — sedem kosar. Njih pa, ki so jedli, je bilo kakih štiri tisoč; in jih je odpustil.

*

Težave življenja se navadno ne rešujejo tako naglo in zadovoljivo. Nasprotno mora človek iskati izhoda iz svoje zadrege in prav velikokrat ne ve, kako bi si pomagal. Ta čudežna rešitev iz težavnega položaja, ko judovska množica živeča potrebuje, pa ga nima, daje vendar tudi nam dragocene migljaje.

Ljudje so bili res vredni, da jim je Kristus pomagal: tri dni so že vztrajali pri njem; hoteli so poslušati njegovo besedo, da si je začela oglašati že lakota. Tolika žega po božjih naukih in tako otroška brezskrbnost ob Jezusu za potrebo hrane, to so redke lastnosti.

Le priznajmo, da za naše dušne potrebe nismo zlahka toliko skrbni; naše življenjske nepravilnosti pa nas spravijo takoj pokonci. Tu je treba pomagati in sicer takoj. Bog ima pri tem bolj drugotno vlogo; prenašati mora našo nevoljo, naše pri- tožbe, če ne celo naša očitjanja. Če se morda v takem težkem položaju spomnimo še na molitev, nam mora

biti takoj pomagano, sicer je Bog neobčutljiv in brezbrizen za naše trpljenje. Čudno vendar! Človeku, ki ima moč in sredstva, da nam pomaga, se znamo približati z vsem spoštovanjem; ko nam zagotovi svoje zanimanje, se zanesemo na njegovo besedo in prepustimo njemu, kdaj in kako bo nastopil v naš pri- log. Le z Bogom je drugače...

Bodimo vendar kristjani tudi v času trpljenja! Predvsem vedimo, da Bog ni naš služabnik. Upoštevajmo, da je on Gospod neizrekljive dobrote in nedoumljive modrosti. Kar imamo v življenju neprilike, ni- so nikakor tu zgolj za trpljenje; omilijo naj se nam zato, ker naj bodo stopinje, ki nas dvigajo in približajo njemu, ki mu je križ bil poklic in orodje. »Glej, nisem te ljubil le za šalo!« je rekel nekoč sv. Angeli iz Polinje, ko je v zamaknjenju smela gledati v njegovo krvaveče božje obličje.

Kot kristjani priznajmo, da imajo tudi vsi udarci življenja svoje važno mesto v onem načrtu, ki ga je za nas zamislila in narekovala bo- žja dobrota in modrost. Izmed mno- gih primerov iz naše dobe naj na- vedemo tu vsaj enega. Ko je kon- cem prve svetovne vojne izbruhnila ruska revolucija, je bil v Moskvi znameniti naravoslovec Artemijev profesor na tamkajšnji univerzi. Da se reši, je leta 1917 pustil vse in zbežal iz Rusije. Na en mah je zgubil vse: svoj odlični položaj, slu- žbo, imetje in — domovino. Skoraj mu je bilo obupati. Bival je sprva v Berlinu, nato se je preselil na Du- naj. Sredi katoliškega življa se je tam začel zanimati tudi za našo vero, ki jo je do tedaj on, pravo- slavec, prav malo poznal. Po res- nem razmišljanju in študiju jo je tudi vzljubil. Po dolgih notranjih bojih je leta 1924 sprejel katoliško vero. Zatem je čez pet let ta prilet- ni mož od dunajskega nadškofa pre- jel posvečenje v mašnika. Iz raz- kolništva ga je božja Previdnost privedla v katoličanstvo; in od vse- učiliške stolice do oltarja; vse je bil izgubil, Bog mu je pa naklonil višje vrednote.

Verno udanost in zaupanje v Boga torej! Božja pota so čudovita.

kril sam z lastnimi prihranki in z nabrani- mi darovi.

Ko je bila stavba dograjena, se je do- govoril z vrhovnim predstojništvom Kon- gregacije Solskih sester v Mariboru, ki mu je poslalo dne 25. avgusta 1898 prve tri sestre.

Bil je slovesen tisti prvi 25. avgust. To- maj se je bil za ta dan ogrnil v posebno slavnostno obleko. Z vseh oken so plapolale zastave in zastavice. Ljudstvo je v proce- siji spremljalo sestre v faro cerkev, kjer jim je g. kanonik izročil ključke zavoda in jim podelil sveti blagoslov z Najsvetejšim.

V septembru istega leta so sestre pričele s poukom.

Msgr. Golmajer je še 7 let gledal, kako se razvija njegova ustanova. Prebival je v mali okrogli sobici v starem Taboru, ki so ga leta 1930 podrli.

Dva vesela dogodka sta v teh zadnjih letih kot svetla sončna pramena posijala v njegovo samotno življenje.

Dne 25. marca 1899 je slavil svoj zlati mašniški jubilej. Po slovesni daritvi v cer- kvi mu je tedanji sežanski okrajni glavar dr. Peter Laharnar pripel zlati viteški kri- žec Franc Jožefovega reda.

21. maja 1900 pa je zavod na slovesen način proslavil 80-letnico njegovega rojstva.

Sicer pa je živel mirno, samotno, svetu odtujeno življenje. Mnogo je molil, mnogo trpel, saj so ga mušile raznovrstne bolezni.

Ko so dne 2. julija 1905 jutranji zvonovi peli prvi pozdrav nebeski Kraljici, je njegova plemenita duša zapu- stila bomo zemljo ter splavala k svojemu večnemu Izvoru.

Iz življenja Cerkve

SVOJEVRSTEN KELIH

V Kaliforniji v USA je neki novomašnik uporabljal pri svoji novi maši kelih iz ura- na, kobalta in kadmija, to je prvin, ki se iz njih pridobiva atomska energija in so jih uporabili za atomsko bombo. Za izde- lavo tega kelih je bilo treba izrednega dovoljenja komisije ZDA za atomsko en- ergijo.

Kelih bodo poklonili svetovnemu svetišču v Hirošimi na Japonskem, kjer je atomska bomba pokazala svojo grozno moč.

VATIKANSKA DRŽAVA

V nedeljo 19. junija dopoldne je pris- tovala izredna množica vernikov v cer- kvi sv. Petra slovesni proglasitvi 19 mu- čencev Francozov iz škofije Laval za bla- žene. Vsi so bili žrtve francoske revolu- cije. Pri slovesni proglasitvi je zastopal francosko vlado francoski finančni minister Pflimlin. Minister je bil v ponedeljek zjutraj sprejet v privatno audienco od sve- tega očeta. Vseh mučencev, ki so bili pre- teklo nedeljo proglašeni za blažene, je 19. Prva skupina 14 jih je bilo obglavljenih 21. januarja 1794 v Lavalu. Listine o nji- hovem mučenstvu prinašajo nekatere nji- hove odgovore pri zaslišanju in dogodke junaške smrti, ki spominjajo na mučence v prvih stoletjih katoliške Cerkve. Blaženi Gallot je na primer takole odgovoril sod- nikom revolucionarne komisije: Javno na trgih in na vseh krajih bom vedno izpo- vedoval, da sem katoličan in ne bom ni- koli zatajil našega Gospoda Jezusa Kri- stusa.

Blaženi Pellé je stopil pod giljotino in se obrnil proti množici ter rekel: Imeli ste zaupanje v nas, ko smo vas učili živeti, učite se od nas tudi umreti. Blaženi Am- broise, ki je bil v mladosti žrtev nekaterih janzenističnih mnenj, je izjavil: V trenutku, ko sem na tem, da se bom pojavil pred Bogom, sem vesel, da morem s krvjo izmiti mojo zablodo. Blaženi Triquerie je potem, ko so ga silili k prisegi, da je zvest republiki in da ne izpoveduje nobene vere niti ne katoliške, odločno protestiral: Sem sin sv. Franciška, zato bom zvest Jezusu Kristusu do mojega poslednjega diha. Blaženi Migoret je vrgel v obraz svojemu bivšemu učencu, ki je postal v revoluciji javni tožilec, tele očitke: Prav ti zahtevaš mojo smrt? Se ne spominjaš, kako sem te sprejemal v moji hiši, kako sem te posajal za mojo mizo in te nežno ljubil? Prav, ne bom prisegal, višje cenim smrt. — Ko je bil blaženi André na tem da stopi pod giljotino, ga je ustavil nek član revolucionarne komisije, dvignil koka- rec rdečega vina in dejal: Na tvoje zdravje! Pijem vino, kot da bi bila tvoja kri. Blaženi mu je nato odgovoril: Jaz pa bom, nasprotno, prosil v nebesih zate. Blaženi Turpin du Cormier je stopil zadnji pod giljotino in recitiral Te Deum. Predno so ga zvezali, je poljubil tla, ki je bilo namočeno s krvjo njegovih sobratov, nato je vesel položil glavo pod giljotino.

Druga skupina so bile redovnice, ki so prav tako vse odklonile prisego in še na- prej vršile svoje delo kot bolničarke. Tudi te so bile obglavljene. Ko je redovnica blažena Thuiler bila vprašana, če položi prisego, je to odklonila in si sama odstri- gla lase. Pomočnik krvnika ji je s sabljo razrezal obleko. Nakar je rekla, smrti se ne bojim, toda ali bi mi ne mogli prihrani- ti te bolečine. Ko so jo ponovno vzpod- bujali k prisegi, je odvrnila: O Bog, višje ceniti neko bežno življenje od slavnega in nesmrtnega življenja? Ne, nikoli. Rajši umrjem.

Zavod Solskih sester je skozi dolgih 50 let zvesto vršil poslanstvo, zaradi katerega je bil poklican v življenje. Redovnice so se požrtvovalno posvečale krščanski vzgoji deklic tomajske občine. Pozneje so otvo- rile internat in tako odprle vrata zavoda tudi drugim deklicam.

Leta 1908 je bila v zavodu ustanovljena gospodinjstva šola, ki je vzgojila lepo vrsto poštenih vrlih krščanskih gospodinj in ma- ter, pa tudi Kongregaciji dala mnogo do- brih redovnic, ki so prav v gospodinski šoli začutile v sebi poklic za požrtvovalno socialno delo.

Zavod se je s težavo prebora skozi temno dobo fašizma. Vendar je v tem času pove- čal svoj delokrog z ustanovitvijo strokov- nega tečaja.

Od leta 1943 do 1947 so bile v zavodu sledeče šole: Otroški vrtec za vse otroke tomajske občine, petrazredna osnovna šola, gospodinjstva šola in strokovni tečaj.

Danes pa zavod žal ne služi več svetemu, vzvišenemu namenu, zaradi katerega je bil ustanovljen.

Brezbožna komunistična revolucija, ki je v Sloveniji brezobzirno uničila vse cvetoče verske ustanove, tudi njemu ni prizanesla. Po priključitvi Tomaja Jugoslaviji je bil leta 1947 ukinjen v zavodu šolski pouk. Poleti 1949 pa so bile nasilno izgnane zad- nje redovnice — 10 po številu —, ki so po mnogih težavah in trpljenju našle zatoči- šče v Zavodu Solskih sester v Trstu.

Tam v Tomaju na Taboru v senci Naj- svetejšega pa tiho spava On, ki je zavodu žrtvoval svojo ljubezen. Njegov duh pa bdi nad njim in moli k Bogu, da bi zavod zopet vstal k novemu življenju.

MADRID

Ena najbolj ganljivih verskih prireditve zadnjih let v Španiji je bila pot 6000 mo- škij iz Madrida do Cerro de Los Angeles, ki je zemljepisno in duhovno središče de- žele, oddaljeno kakih 15 km od španske prestolnice. Romarji so bili po večini vo- ditelji bank in bančni uradniki ter aka- demska mladina. Spovedovali so jih med potjo številni duhovniki. Vso pot je sicer vladal strog molk, s čemer je bil poudar- jen značaj molitve in pokore. Sveto obha- jilo so prejeli v zgodnjih jutranjih urah, nakar so po namenih svetega očeta mo- lili za boljši svet. Prireditve je bila orga- nizirana od škofijskega tajništva za moške duhovne vaje.

DUNAJ

Veliko moško romanje v zahvalo za podpis avstrijske mirovne pogodbe bo pri- vedlo letos člane dunajske katoliške akcije v svetišče Maria Zell. Vodil jih bo dunaj- ski nadškof kardinal Innitzer. Mnogo ro- marjev se je zaobljubilo, da bo šlo peš z Dunaja v Maria Zell. Prehodili bodo v treh dneh peš razdaljo od Dunaja do slavnega svetišča. Na pot se bodo podali 9. julija.

TOKIO

Knjižna založba Don Bosko bo izdala v kratkem sveto pismo nove zaveze v »romajie«, to je v japonščini z latinsko abecedo. Delo je napisal pater Friderik Barbaro in bo izredno koristno zlasti mi- sionarjem, ki še ne obvladajo številnih značkov japonskega jezika.

RIM

Skupina nekatoliških romarjev se bo pod vodstvom katoliških duhovnikov v kratkem podala na romanje v Rim. Ta pobuda, ki si jo je zamislila anglikanka Barbara Simonds iz New Yorka, naj bi bilo predvsem dejanje povratka h kršča- ski edinosti. V Rimu se bodo romarji se- znanili o zgodovini in resnici Cerkve in bodo lahko boljše spoznali edini skupni vir vseh krščanskih veroizpovedi.

BRUXELLES

Danes se prične generalna letna skup- ščina mednarodne pomoči katoliške 'kari- tas. Skupščina se bo vršila v Bruxellesu, kjer je sedež zveze in ji bo predsedoval nadškof iz Malinesa in belgijski primas kardinal Van Roey.

DUNAJ

Na neki skupščini katoliških roditeljev na Dunaju so govorniki zahtevali svobodo in enakost pravic za katoliške šole. Zahte- vali so, da se podpora in brezplačna do- bava šolskih potrebščin s strani države razširi tudi na katoliške šole. Govorniki so živahno protestirali proti temu, da so še vedno v veljavi zakoni, ki so jih po- stavili nacisti.

Gremo v Korotan

510 Primorcev se je prijavilo za skupno romanje h Gospe Sveti na Koroško; Tr- žčanov je 485, ostali so Goričani. Na Koroškem si sedaj belijo glave, kam nas bodo dali, ker se nas je preveč prijavilo. Priprani pa smo, da bo vse prav ure- jeno in dobro pripravljeno. Le to pove- mo, da smo dobili v dveh zavodih po- stelje brez rjuh in tako jih bo nekaj bolj po vojaško počivalo, oziroma si bodo vzeli rjuho s seboj od doma, kakor jim bo že sporočeno. Imamo naročenih 11 ve- likih avtobusov in samo v nekaterih se bo porabilo tudi nekaj sredinskih sedežev. Pri tako velikem številu potnikov je pač vse to razumljivo.

Vsi romarji boste dobili v kratkem to- čen spored z navodili. Tukaj objavimo samo to: kdor nima prav obnovljene o- sebnice izkaznice ali kdor nima uradnega dovoljenja za potovanje (mladoletni, po- ročeni), bo ostal doma. Zato si takoj ob- novite osebne izkaznice in poskrbite vse potrebne listine. Prizadete bo obvestil CIT iz Trsta.

Pred nami je veliko in dolgo romanje. Skrbimo že naprej in vsi, da bo vse lepo uspelo. Poudarjamo ponovno vsem: gremo na romanje in ne samo na izlet!

CERKVENO OBVESTILO

Vernikom in duhovnikom openskega dekanata se sporoča, da pri obredih v cerkvi nastopajo vedno samo cer- kveni peveci. Pevski zbori komunistič- nih organizacij ne morejo nastopati v cerkvi. Vsaka druga navada pri po- grebnem opravilu v cerkvi je s tem odpravljena.

Iz dekanatskega urada
na Opčinah
2. julija 1955.

OB 50-LETNICI SMRTI msgr. Urbana Golmajerja

Tržaška provinca Solskih sester se te dni z veliko hvaležnostjo spominja svojega plemenitega dobrotnika — ustanovitelja to- majskega zavoda, stolnega kanonika trža- ške škofije msgr. Urbana Golmajerja. Saj smo obhajali letos 2. julija 50-letnico nje- gove smrti.

Msgr. Urban Golmajer je bil rojen dne 21. maja 1820 v Zirovnici v lepi breznjski fari na Gorenjskem. Oče mu je bil Simon Golmajer, mati pa Marija Ovsenek. Po njej je bil Golmajer pravi bratranec »ve- likana učenosti« Matija Čopa.

Že v otroških letih je kazal izredno na- darjenost, zato ga je oče poslal v šole. Leta 1839 je napravil izpit za domačega učitelja, naslednje leto je študiral c. kr. licej v Ljubljani. V jeseni leta 1842 pa se je napotil v Gradec študirat pravo. Toda imel je globokoverno mater, ki je bila vse brepenenje svojega srca zila v eno samo vročo željo in dolgoletno molitev, da bi njen sin postal »gospod«. Sam pripoveduje o tem v pismu nekemu prijatelju: »Ti se čudiš, kako je ta malovredni študent duhoven postal. Ko sem odhajal na uni- verzno, so me mati spremljali do vznožja gore Zelenice, ki leži med Koroško in Go- renjsko, in so se mi smejali, da sem toliko upanja imel v svet, ter so mi rekli: Ver- ban, pojdi, kamor hočeš, ti boš gospod. Mo- liva sem zate in še bom moliva, da boš pravi gospod. — In res, po dveh letih sem zapustil univerzo, šel v semenišče in postal duhoven.«

Bogoslovje je študiral v Gorici, kjer je bil 21. septembra 1847 posvečen v duhov- nika. Tedaj se je pričela zanj doba javne- ga življenja, tako težka in trnjeva, da bi bil marsikateri močnejši klonil glavo pod težo bremena. Golmajer pa je bil mlad, močne volje in svetlih idealov poln, dela in boja željan, zato je pogumno nastopil novo življenjsko pot.

V jeseni 1847 ga je tržaški škof Jernej Legat poslal za kaplana v Roč v Istro.

Ljudstvo je bilo tu povečini hrvatsko, le malo je bilo italijanskega življa.

Golmajer je v Istri služboval celih 30 let. Leta 1877 je bila raspisana župnija To- maj pri Sežani na Krasu. Golmajer, ki je poznal krasno lego Tomaja, je zaprosil in jo tudi dobil. Našel je v vsemem in materialnem oziru zelo zanemarjeno, zato se je s polno paro vrgel na delo. Vse, kar more goreč dušni pastir storiti v blagor svojih ovčic, je delal Golmajer. Učil jih je, tolažil, po potrebi svaril in opominjal, jim v stiskah tudi gmotno pomagal, kolik- or je mogel.

Mnogo se je trudil, da izboljša kraškemu kmetu gmotno stanje. Na Krasu uspevajo trte, ki rode črno grozdje, iz katerega sti- skajo Kraševci močno dobro vino — teran — ki je bil takrat edini vir dohodkov rev- nemu ljudstvu. Da bi vpeljal pravilno nego trt in izboljšal vinorejo, je ustanovil prvo »Kraško vinarsko društvo«, kateremu je bil dolgo vrsto let spreten voditelj in pred- sednik. Zasaditi je dal krasen 5000 kv. m velik vinograd, kjer so sadili, cepili in go- jili ameriške trte.

Golmajer je bil mož starega kova, pa vendar vnet za vsak koristen in pameten napredek.

Najbolj pa mu je bila povsod pri sre- u mladina, ki je bila duševno zanemarjena in nevedna zlasti v verskih resnicah. Mla- dini je posvečal najplemenitejše sile svojega srca. Zanj je sklenil postaviti dom, kjer bi uživala pravo krščansko vzgojo in si zidala temelje za časno in večno srečo.

Ze prvo leto svojega službovanja v To- maju je začel misliti na vzgojni zavod za žensko mladino. Toda šele, ko je leta 1894 stopil v pokoj in ga ni več težila breme župnije, je to svojo zamisel začel udele- stvovati.

Na gričku Tabor pri tomajski župni cer- kvi je kupil malo hišo z vrtom. Tomajska občina in župna cerkev sta odstopili nekaj parcel, na katerih je postavil šolsko po- slopje. Vse stroške zidanja in prepisa je

Nova železna zavesa v Italiji. Postavil jo je „Messagg. Veneto“

Na cesti iz Čedad v Nadiško dolino, kaj kmalu iz območja mesta, je ob cesti lesena barakica, ki je zeleno prepletkana. V baraki čepi noč in dan mošček s svinčnikom in papirjem v roki, na vratu ima obešen daljnogled, na steni mu visi telefon, ki je stalno priklopljen na »Messaggero Veneto«. Pred barako sloni staro kolo, ki so ga nekoč rabili prodajalci lista po Vidmu. Čez cesto pa visi velikanski napis:

ABBASSO

LA

PROVOCAZIONE SLAVA NELLE VALLI DEL NATISONE

Tu je nova železna zavesa. Tu preko se ne sme. Mošček v baraki zelo pazi na promet. Svinčnika mu ni treba veliko špičiti, tudi telefon rabi le za kratek čas.

V nedeljo dne 26. 6. pa je službujoči dopisnik v baraki pobesnel. Že ob 6.30 zjutraj je po cesti iz Čedad priropotal avtobus. Še v srajci je mošček skočil iz barake in bral: Targa Gorizia N. 9441.

Tukaj so! Revolucija! Upor! Veleizdaja! Mošček hitro telefonira v Videm na uredništvo število korice, potem pa pobaše staro šajtrgo svojega kolesa in dirja na vso sapo za koriero.

V Barnasu stoji koriera na cesti. Kje so aktivisti? Varuhi javne varnosti, pomagajte, iščite!

V cerkvi so, molijo, župnik pridiga, čujte in strmite, nato sledi maša v slovenskem jeziku. Kje je škofija, da ustavi slovensko mašo?

Vsi domači verniki beže iz cerkve, od sile polomijo vrata, samo naš obmejni čuvaj piše pod korom svoj dopis, ki ga, kot edinstven pojav v Evropi, lahko berete v »Messaggero Veneto« 28. 6. 1955.

IZ SLOVENIJE

OBCUTNO POMANJKANJE KVASA je opaziti v Mariboru in vsej okolici. Celo pekarnice ne morejo dobiti nujno potrebnih količin. Ponekod na podeželju tudi po več dni ne pečejo v pekarnah kruha, kar povzroča hude motnje v preskrbi prebivalstva. Kvas v prahu, ki se včasih dobi, pa je ne samo zelo drag, marveč tudi dosti kratkoročno. Glavni vzrok pomanjkanja kvasa pa je očitno dejstvo, da ljubljanska tovarna kvasa ni dobila potrebnih količin melase iz Zrenjanina.

GRADNJA MARIBORSKEGA KOLO-DVORA napreduje bolj počasi. Vendar pa je notranjost že toliko urejena, da se bodo prometni urad in potniške blagajne v jekleni lahko preselile v nove prostore. Glavna dela so sedaj na zunanji ureditvi novega postajnega poslopja.

PREVZGOJENA OPOZICIJA. Pred kratkim so izpustili iz zapore univ. profesorja dr. Janeza Fabijana, dasi mu nalozena kazen še ni potekla. Skupaj z njim je bilo izpuščenih tudi pet ali šest duhovnikov, med katerimi je bivši škofijski tajnik. Doma si razlagajo to izpustitev, češ da je režim nekoliko popustil v svoji gonji proti katoliški duhovščini. Splošnih napadov nanjo res zadnje čase ni bilo, zato pa še vedno prihaja do spopadov v posameznih krajih. Vse pa je odvisno od lokalnih komunistov. Evo primera: Na Orlah naj bi bila letos birma. To pa ni šlo v račun tamkajšnjim komunistom, pa so sestavili odposlanstvo in to je zahtevalo pri župniku »v imenu ljudstva, ki noče birme«, da je birmo treba odpovedati. Ko pa se je župnik branil, češ da ima vendar precej prijateljev na birmanju, so režimovci zagrozili, da bodo s škofom Vovkom fizično obračunali, če se bo prikazal v vasi.

Za novo leto je bila objavljena amnestija političnih zapornikov; ob tej priliki so pričakovali izpust nekaterih »vojnih zločincev«. Dasi jih nekaj še vedno sedi,

so vendar izpustili dr. Vrčona, dr. Alujevič, dr. Jana in druge. Pri izpuščenih pa je mogoče opaziti posledice dolgotrajne »prevzgoje«, ki so je bili deležni.

(»Klic Triglav«, št. 166)

INŽENIRJU MILANU VIDMARJU, zaslužnemu učencu in mednarodno priznanemu strokovnjaku za elektrotehniko, je ob njegovi sedemdesetletnici ljubljanska univerza podelila svoje najvišje priznanje za uspešno znanstveno in kulturno delo, častni doktorat. Vsekakor prav, kot je na slovesnosti ob tej priliki obrazložil rektor Univerze, profesor Anton Kuhelj, da se Otonu Zupančiču in mojstru Plečniku v tej časti sedaj pridružuje še Milan Vidmar. Toda kakšne zasluge imajo pri tem razni predstavniki cekazekase-ja, Goršiči, Kocijančiči in Zihnerli, ki so ministrirali pri tem, kot bi šlo za podeljevanje častnega doktorata kakemu hotentotskemu ljudskemu predstavniku?

MAR JE OSEM MILIJONOV RES NE-POMEMBEN DROBIZ? se vprašuje poročevalec »Ljudske pravice«, ko poroča o velikopoteznih poverbah v raznih kmetijskih zadrugah »okrajne zadrugne zveze Ljubljana. Tako je v kmetijski zadrugi Vir pri Domžalah za lansko poslovno leto poldrugi milijon dinarjev primanjkljaja, ki ga ne morejo z ničemer opravičiti. Denarja enostavno ni, kot bi šlo v Janezkovem hranilniku za dvadsi leti nazaj. Podobne primanjkljaje so »odkrili« še blagajnikom kmetijske zadruge Peče, Litija, Gabrovske in Pijava gorica, skupno v znesku osem milijonov. — Seveda bodo sedaj krivcem strogo stopili na prste!

KRAŠKI TERAN LETOS V JUGOSLAVIJI NE GRE IN NE GRE, zaskrbljeno tožijo vinogradniki v Dutovljah in Tomaju ob polnih kletah klasičnega kraškega terana, ko se še sredi junija ne marajo zglasiti kupci... Toda prekupčevalci vina na debelo kljub temu na domačem in tujih trgih prodajajo »pravi kraški teran«, čeprav ga na Krasu gotovo niso pokupili in v Dutovljah se vinogradniki upravičeno čudijo, odkod vsem tem prekupčevalcem teran, ko pa njihov še vedno leži v kletih...

KAKO SO IZDELALI DIJAKI GORIŠKIH SREDNJIH ŠOL onstran meje, poroča »Ljudska pravica«, so ugotavljali na zaključni konferenci učnega osebja v Novi Gorici. Nekaj zanimivih števil! Na višji gimnaziji v Novi Gorici je izdelalo 76 odstotkov dijakov, na nižji gimnaziji v Novi Gorici 64, v Sempetru 65, Crnem vrhu nad Idrijo 66, v Dobravljah 62, v Kanalu 59, v Kojskem 58, na Dobrovem 53, v Mirnu 53 in v Vipavi le 45 odstotkov vseh dijakov.

(Iz »L.P.«)

NA KRASU. V petek 10. junija je razsajala tudi po Krasu nevihta. Posebno so bile prizadete vasi v brestovski dolini. Strela je razkrala več električnih drogov, pokvarila napeljavo po hišah, v nekaterih tudi stene in pohištvo. V Klancu so skoro vsi ljudje popadali na tla. Nekemu kmetu je ohranilo polovico života, a si je z zdravniško pomočjo kmalu opomogel. Pri Majerjih je porušila vodnjak. Istočasno je povzročila strela občutno škodo tudi na pošti v Komnu. Hvala Bogu, da ni bilo človeških žrtev in da je toča prizanesla temu že itak revnemu delu Krasa.

MOLIMO ZA SPREOBURNJENJE GRESNIKOV

Kakršno življenje, takšna smrt! Človek, ki je cela desetletja živel brez svetih zakramentov, ki ni nič molil, nič častil Matere božje, se navadno težko spravi z Bogom pred smrtjo. Prav zato ja koristno, da se v vsaki župniji veliko moli za spreobrnjenje grešnikov: zlasti člani Apostolstva molitve naj to delajo. Angel v Fatimi je po božji volji učil male otroke in po njih vse nas, veliko moliti za grešnike: »O Jezus, odpusti nam naše grehe, obvaruj nas peklenskega ognja in privedi v nebesa vse duše, posebno še tiste, ki so najbolj potrebne tvojega usmiljenja.«

POGREB BREZ DUHOVNIKA

Ker se dogaja, da umirajo ljudje, ki po cerkvenem pravu nimajo pravice do cerkvenega pogreba, zato bo koristno, da si ta cerkveni predpis pobliže ogledamo.

CERKVENA DOLOČILA O POGREBIH

Cerkveni zakonik št. 1240 pravi tako: Cerkveni pogreb se odreja, če niso pred smrtjo kazali kakih znakov kesanja, sledečim: znanim odpadnikom od krščanske vere, izobčenim, tistim, ki so premisljeno napravili samomor, umrli v dvoboju, tistim, ki so naročili, naj se njihovo truplo sežge in drugim javnim in očitnim grešnikom.

Splošno je znano, da so bili doslej nercerkveno pokopani samo prostovoljni samomorilci. Za druge primere se v naših krajih doslej ta cerkveni predpis ni rabil, ker pač ni bilo slabih kristjanov, o katerih govori cerkveni zakonik. V zadnjih letih pa se razmere pri nas spreminjajo; mnogi se zlasti število javnih in očitnih grešnikov, zato se tudi množijo primeri pogreb brez duhovnika.

KDO SO JAVNI GRESNIKI?

Tu nastane vprašanje, kdo so javni grešniki, ki jim Cerkev odreja krščanski pogreb? Javni grešniki so tisti nesrečni krščeni ljudje, ki na primer stalno živijo z osebami, s katerimi niso cerkveno poročeni, in dajejo javnosti slab zgled. Teh primerov je po sedanjih vojskah vedno več in sicer navadno zaradi pokojnine, ki jo na primer vdova dobi po padlem možu. Ako bi se vdova drugi poročila, bi pokojnino redno izgubila in zato rajši živi »na verie in tako dobi denarno pomoč od mrtvega moža in živega priležnika. Če taka pohujšljiva vdova zbolí na smrt in se hoče z Bogom spraviti, se mora pred smrtjo cerkveno poročiti; isto velja za možkega. Ako tega noče storiti in sploh

ne da nobenega znaka kesanja pred smrtjo, spada med javne grešnike in se ga ne more cerkveno pokopati.

Cerkveni zakon št. 1241 pravi dalje tako: Kdor je izključen od cerkvenega pogreba, se mu mora odreči tudi vsaka pogrebna maša, tudi za obletnico, in druga javna pogrebna opravila.

MOLITVE ZA RAJNE

Cerkev naroča, naj se vedno moli za duše v vseh, naj se moli za vse pokojne, tudi za take ki niso imeli cerkvenega pogreba, toda te molitve za pokojne, ki niso imeli časti cerkvenega pogreba, morajo biti vedno samo privatne in nikoli javne. Lahko se torej daruje za take sveta maša, toda nikoli oznanjena in ne z viljami. Duhovnik tudi more privatno sam blagosloviti grob takega nesrečnika, javno ob pogrebu pa tega ne more in ne sme storiti.

Navadno se ob nercerkvenem pogrebu vse preveč govori o pokojniku in njegovem življenju. Ljudje na veliko presojaajo »pokojnika in prihajajo do znanega zaključka: ni hotel Cerkev pred smrtjo, zato ne zasluži časti cerkvenega pogreba po smrti. Ta zadnja misel je sicer pravilna, ni pa nikakor pravilna, da se preveč govori o pokojnem, ki se ni hotel spraviti z Bogom in je živel v javnem pohujšanju. Pokojnega je sodil Bog, mi pa molimo zanj. Nercerkveni pogreb ni direktna kazen za pokojnega, ampak je zdravilni opomin za žive očitne krščene grešnike in odpadnike. Sveta Cerkev, naša skupna mati, želi vsaj ob smrti rešiti neumrljive duše vseh svojih otrok, zato se poslužuje tudi te trde kazni pogreba brez duhovnika. Verniki naj bodo prepričani, da vsak duhovnik s krvavečim srcem odkloni cerkveni pogreb, ki ga po teh jasnih predpisih ne more in ne sme dovoliti.

Vprašujete odgovarjamo

Romanja in mladina

Sem še mlad fant in sem večkrat slišal o raznih romanjih, ki jih organizirajo v Trstu. Večkrat se me je polotila želja, da bi se tudi jaz katerega udeležil. To svojo željo sem razodel prijatelju, kateri mi je takole rekel: »Kaj boš hodil na tako romanje?! Saj vidiš, da so taka romanja samo za stare ženice, ki rade molijo. Pri takih skupinah ni mesta za mlade ljudi.« In res nisem šel.

Ce je tako, res ni prav. Ali so taka romanja samo za stare ženice? Zakaj ne organizirate romanja samo za mladino? Ali smo mi drugi pozabljeni? Dobro veste, da se mi mladi v družbi starejših kaj neradi znajdemo. Če bi kdaj organizirali tak romanja za mladino, bi bila udeležba res veliko manjša, a po mojem mnenju in človeško gledano, mnogo bolj koristna.

Naša mladina ima tako malo idealov in trdne volje za bodočnost, ker pač premalo pozna, kako je sploh po svetu. Zato, prosim, pomagajte mladini, da bo bolj razgledana, vesela in zadovoljna.

Lojze s Krasa

Zdi se nam, da ne odgovarja resnici, če pravite, da se naših romanj udeležujejo samo stare ženice. Te rade romajo, to je res, a ne samo one. Vedno je bilo na naših velikih skupnih romanjih tudi dokaj mladine. Letos je bo menda na Koroškem še posebno veliko, kot slišimo. In vendar imate tudi vi prav. Potrebno bi bilo organizirati romanja tudi samo za mladino. V to bi bile najbolj poklicane naše študentske in druge mladinske organizacije. Upajmo, da jih bo Vaše vprašanje k temu spodbudilo.

OBVESTILA

ROMANJE NA BARBANO. Škofijsko romanje na Barbano za slovenske vernike goriške nadškofije bo dne 11. avgusta. Želeti bi bilo, da bi vse duhovnije bile zastopane s svojimi romarji. Točen program bo objavljen v našem listu.

NOVA MAŠA. Prihodno nedeljo dne 10. julija bo v Nabrežini nova sv. maša. Daroval jo bo č. g. Viktor Godnič, salezijanec.

DUHOVNE VAJE ZA DEKLETA se bodo vršile v Trstu od 11. do 18. septembra pri č. sestrah v ul. Gimnastika.

I. tečaj od 11. do 15. septembra bo za delavsko-kmečka dekleta;

II. tečaj od 15. do 18. septembra pa za dijakinje.

Vodil jih bo bogoslovni profesor dr. Štalter M. iz Rima.

NADSKOF, PREDSTOJNIKI IN GOJENCI SLOVENSKEGA ALOJZIEVIŠKA

F. BARCATA: V deželi Skipetarjev POVEST - 26

Z vso močjo se je zopet dvignil na noge. Hodil je kakor pijan in se opotekal. Glava ga je bolela, roke ranjene, obleka raztrgana — on pa ni pazil na to, samo hitel je naprej.

Dež je ponehal, oblaki so se porazgubili, tu in tam se je pokazala zvezda. Postalo je bolj svetlo, da je lahko razločeval kraj pred seboj. Sredi te popolne tiho je zazljal glas! Ustavil se je. Glas se je pojavil, obenem smeh! — Dvignil je glavo — ter poslušal, od kod prihajajo glasovi — razločil je prvo hišo, potem še druge, prišel je v Manat. Še kakih sto korakov pa bo v župnišču. Ko se je že bolj približal, je videl v hiši svetlobo. Potrkal je na vrata, ki so se odprla. Vstopil je. V sredi sobe je gorel velik ogenj, okoli katerega je sedelo in ležalo kakih dvajset mož — domačinov, ki so spremljali škofa. Oči vseh bile obrnjene proti vratom, radovedni, kakšen prijatelj prihaja ob tako pozni uri. Vstopil je človek brez pokrivala na glavi, z raztrgano obleko, bledega obraza,

ves okrvavljen in blaten. Mokri lasje so se sprijemali glave, usta odprta in celo telo je trepetalo kakor od hude mrzlice.

»Koliko je ura?« — je vprašal.

Možje so se začudeno spogledali — eden izmed njih je odgovoril:

»Ena!«

»Poslal me je oče Anastazij; moram takoj govoriti s škofom!«

Komaj sedaj so spoznali mladega redovnika. »Oče Mavricij!« — so zaklicali. Vsi so naglo vstali, ga obkrožili, prišli za roke in posadili na stol.

Redovnik je sedel.

»Iz Rubiga si prišel, gospod?« — je vprašal en glas.

Utrujeno je pokimal z glavo.

»Tako pozno, ponoči, sam in peš! Kdaj si šel od tam?«

»Ob enajstih!«

Vsi so se začudeno spogledali. — V dveh urah je napravil to pot, za katero je treba tri dobre ure s konjem! Gotovo se je moralo zgoditi nekaj posebnega, sicer ni mogoče razumeti njegovega prihoda s tako naglico, v tem času po težki in nevarni poti.

Naenkrat so se možje spoštljivo umaknili. Vstopil je škof in šel naravnost k očetu

Mavriciju. Mladi redovnik se je razveselil. Vstal je, se priklonil, rekoč:

»Poslal me je oče Anastazij. Velika nevarnost proti Kryezzu. Pridi hitro in reši...« naprej ni mogel več govoriti.

Zaprj je oči, moči so ga zapustile, onesvestil se je; da ga niso hitro prijeli, bi bil padel na tla.

Škof je z veliko mehkočutnostjo in ljubeznijo gledal redovnika, ki je ležal v omedlevici pred njim. Dvignil je desni roko in blagoslovil; nato je z glasom, ki je bil vaje ukazovati, rekel:

»Osedlajte mi konja! Gotovo se je zgodilo nekaj nenavadnega. Oče Anastazij bi me sicer ne klical v tem času in ta junak bi ne stavil življenje v nevarnost za prazno stvar.«

Cez četrte ure je škof z možmi odjahal proti Rubigu.

ALBANSKI SKOF

V preprosti sobi rubiškega samostana sta si sedela nasproti dva človeka, dva zrela moža, ki sta že marsikaj preživela, videla, slišala, izkusila; pametna, modra, učena, z železno voljo, ki sta živela samo za blagor albanskega ljudstva: prevzvišeni škof iz Kalmeta in župnik Kryezza.

Sedela sta eden drugemu nasproti, resna, zaskrbljena ter pretresovala vse mogoče načine za rešitev enega človeškega življenja.

»Ti praviš, torej, da je dekle nedolžno?« »Ekscelencia! Samo Bog vidi v človeška srca, vendar potrjujem še enkrat, da je po mojem mnenju dekle nedolžno, ali pa da je grešila proti svoji volji. V slučaju, da je ona kriva, moram dvomiti o vsakem človeku!«

»Torej je treba prisiliti starešine da prekličejo storjeni sklep.«

»Ne verujem tega, Ekscelencia. Oni držijo v posebni časti kanun prednikov; ni stvari, ki bi jih pripravila, da bi kršili krajevne navade. Skoraj vso noč sem premišljeval to vprašanje, pa nisem našel drugega izhoda, kakor da Vaša milost zahteva od starešin, da vam darujejo življenje mladence. To je edino sredstvo za rešitev. Ne verujem, da bi ne hoteli ugoditi prošnji lastnega škofa. Samo tako je mogoče rešiti Lulo.«

»Pa če ne sprejmemo tega, kaj naj se ukrene?«

»Potem ne vem nobene druge pomoči.«

»Jo bom pa jaz našel!« je odvrnil škof ter začel hoditi gor in dol po sobi. »Ali

upogniti ali zlomiti! Ne sme se zgoditi, da bi se v moji škofiji izvršila ta smrtna obsodba!« — Obrnil se je proti župniku in vprašal:

»Koliko časa je treba, da se zberejo tukaj vsi vaški starešine?«

»Eno do dve uri.«

»Takoj jih pošlji iskat, naj pridejo sem čimprej!«

Naglo so odšli trije glasniki na konjih.

*

Z bliskovito naglico se je po Kryezzu razširila vest o škofovem prihodu. Nekateri so srečali na poti, druge našli v cerkvi, tako se je novica vedno bolj širila. Ni trajalo dolgo, ko se je na obširnem prostoru med samostanom in cerkvijo zbralo veliko število ljudi.

Pri vseh je šlo od ust do ust samo eno vprašanje: Kaj pomeni ta nepričakovani škofov prihod? — Moral bi priti šele čez nekaj dni, sprejet z vsemi častmi, zvonjenjem, streljanjem in v prisotnosti cele občine.

Tudi škofovo spremstvo jih je precej iznenadilo: Vsi duhovniki, ki so prišli z njim, so bili razkropljeni po trgu. Z nobenim niso govorili, le zdaj pa zdaj so si

Z GORIŠKEGA

Za otroški vrtec

V ulici Croce v Gorici so 4. julija odprli tritedensko dnevno kolonijo za otroke otroškega vrtca. — Starši, vpišite otroke v to kolonijo, da bodo v dobrem varstvu.

Tržiškimi ladjedelnici je zagotovljeno delo

Pred kratkim so tržiške ladjedelnice dobile naročilo od družbe ESSO za tri velike 35.000 tonske petrolejske ladje. Ta vesela novica je zbudila med delavci veliko zadovoljstvo, ki se je te dni še povečalo sprčo novega naročila dveh genovskih pomorskih družb za dve 16.200 tonski tovorni ladji. Ladjedelnica računa, da bo to delo izvršeno v drugi polovici leta 1957.

Družinski davek Goričanov

Na občinskem uradu v ulici Crispi je na razglasni deski na razpolago občinstvu pregled glavnih plačevalcev družinskega davka. Iz tega pregleda je razvidno, da je v Gorici 8.432 obdavčenih družin, ki plačajo skupno 49 milijonov 408.835 lir družinskega davka za skupno vrednost 1 milijarde in 547 milijonov lir dohodkov.

Začasna odpustitev ladjedelnikov v Trzinu

Vodstvo tržiških ladjedelnikov je prejšnji teden potrdilo vest o naročilih petrolejskih in drugih tovornih ladij, kar naj bi za lep čas zagotovilo delo v ladjedelnicih. Kljub temu pa je ravnateljstvo začasno odpustilo prav v teh dneh nadaljnjih 600 delavcev. Zdi se, da ima ta začasni odpust delavcev čisto politično ozadje, ker je do odpusta prišlo tik pred volitvami v notranje komisije. Vodstvo je odstranilo tiste, ki so bili v tej borbi najbolj aktivni in so imeli pri tem svoje posebne namene.

Sporazum za gorški vodovod

Dne 27. junija je stopil v veljavo sporazum o oskrbovanju gorške občine z vodo. Sporazum predvideva neposreden stik uprave gorškega vodovoda z občino Gorico o vseh tehničnih in finančnih vprašanjih, ki se tičejo izvrševanja sporazuma.

S TRŽAŠKEGA

Politično zborovanje v Dolini

Slov. demokratska zveza in krajevna komunistična partija sta priredili v juniju dva javna politična shoda na trgu v Dolini. Prvega je vodil dr. Br. Agneletto, drugega pa tajnik partije, dolinski župan Lovriha. In kaj sta govorila? Po govornikih sami uganete vsebino predavanja. Vsi resni poslušalci so pozdravili izvajanja dr. Agneletta, le to jim je žal, ker taki govorniki redkokdaj pridejo v Dolino in to je velika škoda. Komunistični govornik pa je imel na programu pregled političnega položaja. In zdaj čujte, kaj je dolinskemu županu politični položaj: polemika z dr. Agnelettom in krajevnim župnikom, katerima je posvetil velik del govora. Župnika je javno napadel in obsojal zaradi zadnjega civilnega pogreba. Med drugim se mu je pošteno zareklo in je izklepetal grožnjo, ki spada pred so-

Nov kanonik

Goriški stolni kapitelj je dobil novega člana v osebi msgr. Antona Cibina, ki je bil slovesno ustoličen preteklo soboto. Tako šteje sedaj stolni kapitelj 12 kanonikov. Msgr. Cibin je bil prej prošt stolnega kapitlja v Poreču v Istri, optiral je pa za Italijo in se ustavil v Gorici, kjer je dobil službo kaplana v bolnici pri Rdeči hiši. — Novemu kanoniku naše čestitke!

Koliko je učencev na osnovnih in srednjih šolah na Goriškem

V šolskem letu 1954-1955 je bilo v goriški občini 21 otroških vrtcev s 1036 otroki. V mestu sta delovala dva slovenska vrtca: v ulici Croce sta bila dva razreda s 15 otroki, v ulici Randaccio pa en razred s devetimi otroki. Otroške vrtce v Standrežu, Podgori in Oslavju je obiskovalo skupno 48 otrok.

Osnovnih šol je bilo v goriški občini v lanskem šolskem letu 22 s skupno 2.865 učenci. Osnovno šolo v ulici Croce je obiskovalo 83 otrok, osnovno šolo v ulici Randaccio pa 38. Standreško slovensko šestrazrednico je obiskovalo 78 učencev, podgorsko dvorazrednico 27 učencev, pevmsko štirirazrednico 52 otrok, in v St. Mavru je enorazrednico obiskovalo 15 otrok.

Srednje šole je posečalo 4.220 dijakov, Slov. nižjo gimnazijo je obiskovalo 122 dijakov, strokovno šolo 108, licej 56 in učiteljske 58 dijakov.

Skupno število vseh slovenskih otrok v goriški občini, ki posečajo slovenske vrtce, osnovne in srednje šole znaša 709.

Odprli bodo obmejni blok v Stupici

Iz uradnih krogov se je zvedelo, da bodo v kratkem odprli obmejni blok v Stupici. Ta blok ne bo velikega pomena samo za Nadiško dolino, ampak za vso videmsko provinco. Že odkar je bila začrtana nova meja med Italijo in Jugoslavijo so naši ljudje trpeli veliko ekonomsko škodo, ker je bil ves promet s Soško dolino, Tolmino in Kobaridom ustavljen. Koliko trgovin so morali v Čedadu zapreti zavoljo tega. Sedaj v Nadiški dolini upajo, da se bo z odprtjem novega obmejnega bloka njihov položaj zboljšal.

S TRŽAŠKEGA

dišče: rekel je, da vlada med župnikom in njim županom tako razmerje, da bo šel eden končat v Coroneo, eden pa v bolnico! To grožnjo jo zavil v dolg stavek, a povedal jo je kakor tukaj stoji. Med drugim je tudi napadal g. Vidmarja in pripovedoval stvari, nad katerimi sta se oba napadena duhovnika pošteno smejala. Tako je torej končal svoj pregled političnega položaja z novim napadom na katoliške duhovnike.

Tekma iz verouka

Tudi župnije devinskega dekanata so priredile v sredo 22. junija tekmo iz verouka med šolskimi otroki petega razreda posameznih šol. Tekma se je vršila v Sempolaju pri č. g. dekanu. Najboljši je bil Petelin Bogdan iz Nabrežine; pa tudi ostali so kar dobro odgovarjali in pisali. Vsi so bili obdarovani z lepimi knjigami.

menje svojega dostojanstva: zlat križ in prstan.

Starčine so si sneli fez z glave in mu eden za drugim poljubili prstan; nato so se postavili v sredo predenj.

»Možje! — je začel škof — »poklical sem vas, ker imam z vami važno besedo. Zvedel sem za veliko nesrečo, ki vam jo je napravila mladenka Lula. Prišel sem, da preprečim, da ta nesreča ne postane še večja. Možje, prosim vas, darujte meni življenje tega dekleta!«

Starčine Kryezeza so pobesili glave. Škofove besede so napravile nanje globok vtis. Vedeli so dobro, da to ni prošnja, marveč ukaz visoke osebe. Kakor je bila navada, so odšli ven, da se posvetujejo zaradi odgovora, ki ga morajo dati svojemu duhovnemu predstojniku.

Cez pol ure, ki se je zdela škofu in župniku, da ne bo nikoli končala, so se starčine vrnili. Na obrazih se jim je poznala težka odgovornost. Bairaktar je kratko in trdo odgovoril:

»Gospod oče! ti si tisti, ki nas je učil, da moramo spoštovati in izvrševati postave naših prednikov! Ni mogoče, da bi jih ti sam kršil!«

Kako je bilo s procesijo pri Sv. Jakobu

Vsi slovenski časopisi, ki izhajajo v Trstu (Primorski, Delo, Demokracija, Novi list), so poročali v zadnjih dveh tednih, da so cerkveni predstojniki prepovedali procesijo sv. R. Telesa pri Sv. Jakobu, da so prepovedali slovensko petje, javno molitev in da slovenski verniki niso smeli nositi cerkvene zastave sv. Cirila in Metoda v procesiji. Zaradi tega da je po poročilu teh listov nastal velik hrup v župniji in da so nekatere vernice celo javno zapustile cerkev. Vseznali »Novi list« je celo dvakrat poročal o zadevi in delil nauke na desno in levo.

No, in kaj je bilo v resnici? Procesije sv. R. Telesa pri Sv. Jakobu sploh nikoli nimajo in tudi letos ni bila v načrtu. Procesija sv. R. Telesa se vrši vedno samo v stolnici sv. Justa in te procesije se udeležujejo tudi naši verniki od Sv. Jakoba. Tudi letos so se je skupno udeležili in lahko bi nesli tudi zastavo sv. Cirila in Metoda v procesiji, toda ni bilo močnih ljudi, da bi jo nesli. Zastava je velika in težka in je treba moške roke. Priporočamo štirim odgovornim urednikom omenjenih listov, naj se drugo leto spravijo v štiristop in naj nesejo težko zastavo, saj so krepki. Tudi priporočamo, naj naše ljudi vodijo v to skupno procesijo in če kaj ne bo v redu, naj pozneje po mili volji kritizirajo. Resnica nad vse, z neresnico pa proč!

Zaključek velesejma

V nedeljo zvečer je bil zaključen VII. tržaški velesejem. V soboto je bilo tudi nagradno žrebanje za avto Fiat 600. Sreča se je nasmehnila 15-letnemu dijaku Mavru Bertonu.

Trgovski odnosi

Trgovinska zbornica v Milanu, ki ima nalogo, da pospešuje trgovske odnose med Italijo in Jugoslavijo, je ustanovila v Trstu svojo pomožno delegacijo.

Šolski uspehi

Na Nižji gimnaziji v Trstu je polagalo malo maturo 152 kandidatov. Izdelali so 103. Popravne izpite jih ima 42. Padlo jih je 6. Zaradi bolezni je izostal 1 kandidat.

Na Industrijski strokovni šoli v Rojanu je izdelalo malo maturo 39 kandidatov, popravne izpite pa ima 22 kandidatov.

Na industrijskem strokovnem tečaju na Opčinah s priključenim tretjim razredom je napravilo malo maturo 9 dijakov, popravne izpite pa ima 13 dijakov.

Na industrijskem strokovnem tečaju v Dolini s priključenim tretjim razredom je napravilo malo maturo 18 dijakov in 2 imata popravne izpite.

Na Industrijskem strokovnem tečaju v Nabrežini, ki ima priključen tretji razred, je izdelalo malo maturo 17 kandidatov, 7 pa jih ima popravni izpit.

Uspesoblenostni izpit na Učiteljsko so dovršili: Barich Aida, Bogatec Marija, Folchi Ana Maria, Grdovič Karla, Koncila Cirila, Legissa Irma, Renzi Maksimilijana, Mauri Marjan, Sedmak Danilo, Sušteršič Srečko, Terčič Bruno.

Popravne izpite ima 18 kandidatov. Odklonjeni sta bili 2 kandidatini, in ena kandidatinja se ni javila k izpitom zaradi bolezni.

Na Trgovski akademiji so uspešno dovršili maturo: Ferluga Jadranka, Klum Mira, Meden Egon, Sedmak Ivan, Sosič Viktor, Tortul Hilda, Vrabec Milena in Zajec Nadja z odliko.

Popravni izpit ima 12 kandidatov, odklonjen je bil en kandidat.

Velik naval jeze je popadel škofa. Obraz mu je postal rdeč kakor kri. Oči so se mu zatemnile. Že je odprl usta, da odgovori kakor treba, vendar se je premagal. Začel je hoditi gor in dol po sobi in tu in tam udaril z nogo ob tla. Nato je šel k oknu ter zaklical močno, da so ga slišali po vsem trgu: »Pripravite mi konja!«

Medtem ko so se godile te stvari s škofom, je vladala spodaj na trgu med množico velika razburjenost. Samostanski služabniki in škofovi spremljevalci so se razkropili po trgu med ljudstvo, ki jih je začelo takoj izpraševati o vzroku tega nenavadnega škofovega obiska. Toda nobeden ni nič vedel o tem. Ugibali so vse mogoče, se menili o enem in drugem, pa nikdo ni poznal pravega vzroka.

Škof se je pokazal na pragu samostanskega vhoda. Zajahal je konja, ki je stal pripravljen, ter prejahal ves prostor pred cerkvijo. Z njim je bil tudi oče Anastazij.

Vsi so poklekali čakajoč škofovega blagoslova. On je dvignil desnico in rekel z močnim glasom:

»Jaz, vaš škof, odzvamem vsem župljanom župnije Kryezeza vse verske pravice!« Vsi so obstali kakor okameneli. Niso si cer dobro razumeli škofovih besed, vendar

Hud protest

Predstavniki političnih in gospodarskih organizacij v Trstu so izglasovali daljšo resolucijo in jo naslovili na rimsko vladu zaradi neizpolnenih obljub o 32 milijardnem rotacijskem fondu, ki naj bi bil na razpolago Trstu za izredno pomoč. Danes v Trstu spoznavajo vsi, da je veličansko posojilo, o katerem so govorili meseca oktobra lani in vsa zagotovila raznih ministrov in poslancev, bilo le pesek v oči vsem onim, ki le preradi gledajo proti jugu. Velike ladje, ki prihajajo v Trst samo odvažajo mlade in dela sposobne moči na tuje zemljine.

Odhod v Avstralijo

Prejšnji teden je ladja Faisea zopet dvignila sidro in odpeljala 1404 emigrante v daljno Avstralijo. Med temi je bilo tudi 700 Tržčanov, ki si tu ne morejo ustvariti zadovoljnega ognjišča.

Volitve v cerkvi

380 mož in fantov iz Rimanj je dobilo uradno vabilo od dolinske občine, naj pridejo v nedeljo 3. julija v cerkev volit novega župnika. Rimanjska župnija ima staro pravilo, da lahko vsi moški volilni upravičenci volijo novega župnika, ki ga škofija predloži. Sedaj je škofija predložila za župnika č. g. Albina Grmeča — drugih kandidatov ni bilo — in Rimanjci bi lahko volili, če bi prišli. Prišlo jih je samo 33 in so pač s tem pokazali, kako se zanimajo za cerkev. Volitve so se v redu vršile pod vodstvom državnega uradnika in openskega g. dekana.

Na Tržaškem imajo isto pravico samo moški verniki v Borštu. V drugih župnijah teh pravic ni.

Gledališka predstava v Dolini

V NEDELJO 10. t. m., ko imajo v Dolini farni praznik, bodo dijaki klasične gimnazije igrali tudi Dolinčanom veseloigro »ROXI«

S predstavo, ki je dosegla že po mnogih krajih na Tržaškem zelo lep uspeh, bodo prav gotovo zadovoljni tudi Dolinčani in se bodo od srca nasmejali.

Veseloigro režira prof. Jože Peterlin. Predstava bo v farni dvorani, začetek ob 20.30. Dolinčane in okoličane slovenski dijaki prijazno vabijo.

ZANIMIVOSTI

TEGELEN

Osem od 33 predvidenih pasijonskih iger se je že vršilo v Tegelen na Holandskem. Gledalcev je bilo 40.000; med njimi so bili številni Belgijci, Nemci, Francozi, Danci, Angleži in Amerikanci. Od 150.000 prostih mest za prihodnjih 23 uprizoritev je 130.000 sedežev že razprodanih.

SLOV. MISIJONSKO ZDRAVNICE

V samostanu zdravniških sester v Angliji je bila preoblečena za sestro zdravničar dr. Ela Ehrlichova iz Zabnice, nečakinja pok. prof. dr. Lamberta Ehrlicha in sestra misijonarja v Indiji Janeza Ehrlicha. Kot zdravnica je več let delovala v katoliškem misijonu v Indiji, kjer je zgledno življenje redovnic-misijonark nanjo tako vplivalo, da je šla sama vstopila v samostan. Vrnila se je v domovino in nato v Anglijo izvršila noviciat. V istem noviciatu sta še dve drugi slovenski zdravnici, ki prav tako čakata, da bosta po preobleki šli v misijone.

so uganili, da je to neko prokletstvo, ki je prišlo nadnje.

Sredi tega začudenja in žalosti so zaslišali poznan glas, glas župnika:

»Poslušajte, možje in žene Kryezeza! Iz razloga, ker niste ugodili prošnji vašega škofa, ki ni nasprotovala navadam vašega kraja, zaradi neposlušnosti cerkveni oblasti, je verski poglavar prisiljen izobčiti vas. Od danes naprej, za čas enega leta, ostanete cerkev zaprta, zvonomi ne bodo zvonili. Zakramenti se ne bodo delili in mrtvi se pokopljejo v neblagoslovljeni zemlji.«

Te besede so hudo zadele vse navzoče; zaslišalo se je tu in tam mrmranje v znak žalosti; možje in žene so poklekli ter se z glavo dotaknili tal. Samo neki starček se je dvignil in trepetaje rekel: »Gospod! še nikoli se ni zgodilo, da bi prišla čez Kryezez tako nesreča!«

Med klečečim ljudstvom je škof s spremstvom obhodil vse trg pred cerkvijo.

Po dolgem času so se ljudje od žalostnega presenečenja zopet zavedli ter začeli povpraševati, kaj se je pravzaprav zgodilo. Nobeden ni znal odgovora. Komaj po dolgem povpraševanju so zvedeli za resnico.

In vaški starešine, kje so tičali?

Nobenega ni bilo mogoče najti. Ko so

ATOMSKA PILOTA STA STOPILA V SAMOSTAN

Medtem ko iščejo napredne države sredstva, s katerimi bi vedno bolj izpopolnili atomsko orožje, sta prva dva pilota, ki sta odvrkla prvi dve atomski bombi stopila v samostan.

V mestu Bilbao na Španskem je bil pred kratkim posvečen v duhovnika letalec ameriških zračnih sil Henry Bernal, ki je spustil prvo poskusno bombo nad puščavo Los Alamos. Ko je pozneje zvedel, kakšne strašne posledice je imel njegov prvi poizkus ob bombardiranju Hirošime, ga je to tako pretreslo, da je vstopil v samostan in postal sedaj duhovnik.

Ze nekaj časa pred njim je njegov vojni tovariš znan pilot Robert Lewis, ki je vodil letalo z atomsko bombo nad Hirošimo, doživel živčni zlom in si je opomogel šele, ko je zapustil svet in se zaprl za zidove trapistovskega samostana.

V IMENU NAPREDKA NA KITAJSKEM

Leta 1948 je bilo na Kitajskem 146 nadškofov, škofov in apostolskih prefektov, 5702 duhovnikov, 1116 bratov laikov, 7323 redovnic.

Po prihodu komunistov se je stanje precej spremenilo. Uničene so bile vse katoliške ustanove; zaprla so 5000 šol in tri katoliške univerze; izgnali so skoraj vse škofe, ki niso bili Kitajci; ubitih je bilo sedem škofov in veliko duhovnikov; na stotine duhovnikov, redovnic in vernikov so spravili v zapore in v taborišča na prisilno delo. Zdi se, da so do sedaj prizanesli enemu samemu semenišču.

Za 450 milijonov Kitajcev je sedaj 54 tujih misijonarjev. Koliko je med misijonarji domačinov, pa ne vemo.

KAPELA NA RIMSKI POSTAJI

Na glavni rimski postaji Termini se prejšnjo nedeljo otvorili obširno kapelo, kateri bodo lahko pri sv. maši železničarji in potniki medtem ko bodo čakali na vlak. Prostora je v njej za 180 ljudi. Posvečena je sv. križu. Križ zanjo in svete posode je železničarjem podaril sv. oče. Ist dan je v baziliki sv. Petra tudi sprejel rimske železničarje in njih družine. Njimi je bil pri sprejemu tudi minister za promet Matarella.

Sveta brata Ciril in Metod prosita za naš rod!

(5. julija 1955)

DAROVI ZA SLOVENSKO SIROTIŠČE

Družina Komjane - Števerjan 25 kg češenj Jazbine potom preč. g. Martinčiča 35 kg češenj; N. N. - Gorica 2.500 lir.

Iskren Bog plačaj!

O G L A S I

Za vsak mm višine v širini enega stolpea trgovski L. 20, osmrtnice L. 30, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: Stanko Stanič
Tiska tiskarna Budin v Gorici

kaj na tistem počepetali; vse to obnašanje je kazalo na nekaj izrednega.

Medtem so prišli starešine, da se predstavijo škofu. Tudi ti so bili hudo vznemirjeni; vse, kar jih je obdajalo, je bilo nekam skrivnostno in tajno. To jih je še bolj težilo.

Vsakdo izmed njih je z velikim začudenjem prejel župnikovo vabilo in si spotooma proti cerkvi izpraševal vest. Vsi so nestrpno pričakovali, da se predstavijo cerkvenemu knezu in zvedo iz njegovih ust vzrok tega nenadnega poklica, ali da izvedo iz njegovega resnega pogleda, kdo izmed njih ima krivdo na vesti. Vsi so se čutili nedolžne in čiste. Nobenemu ni prišlo na misel, da bi moglo biti kaj zaradi Lule, ker ni noben človek vedel za ta sklep razen sodnikov.

Škof iz Kalmeta je bil velik častit mož, star komaj petdeset let. Kratko ostrizen lasje in brki so dajali obrazu resen, skoraj jezen izraz. Iz oči pa mu je sijala sama milina in ljubeznivost. Glas je bil prijeten, toda kadar se je razjezil, so mu iskrene švigale iz oči, glas je pa postal močan in trd, da je vzbujal strah.

Škof je bil oblečen v sinjo obleko in rdečo kapo; na prsih in roki je nosil zna-

zasišli škofovo prokletstvo in župnikov besede, so naenkrat zginitli v bližnji goz. Bila je v resnici težka stvar: trpeli so po težu kanuna prednikov, ker so mislili, da so te postave svete in nedotakljive, zato niso mogli razumeti, v čem naj bi obstajala njihova krivda. Kazen, ki je bila ranokar razglašena, ni zadela samo njih, ampak vse: moške, ženske in otroke. Kaj ni storijo? Da bi priznali krivdo? Naj ostijo in zavrejo postave prednikov? Nikoli tega! — Končno so sprejeli sklep: Za enkrat naj se pusti stvar v miru, odstranijo se samo stražniki, ki stražijo pred hišo.

*

Obe dobri starki, ki sta prinesli župni vest o nevarnosti za Lulo, sta se zadovoljivo vračali iz Rubiga proti domu. Veseli bili, ker jima je oče Anastazij zagotovil, da bo ukrenil vse mogoče za rešitev Lule. Bila sta srečni, ko jima je naročil, naj delujeta pri tej stvari.

Slepa starka je sedla doma pod drevo pred hišo, medtem ko je šla tovarišica poizvedovanje. Vrnila se je čez nekaj časa. »Dva stražnika se nahajata ob hišni ogradi kadita in se pogovarjata.«

(Se nadaljuje)